

"קרנית" - קרן לפיצוי נפגעי תאונות דרכים
(תאגיד עפ"י חוק הפיצויים לנפגעי תאונות דרכים, התשל"ה - 1975)

דוחות כספיים

ליום 31 בדצמבר, 2008

"קרנית" - קרן לפיצוי נפגעי תאונות דרכים

דוחות כספיים ליום 31 בדצמבר, 2008

תוכן העניינים

דף

2	דוח רואה החשבון המבקר
3	מאזנים
4	דוחות הכנסות והוצאות
5	דוחות על תזרימי המזומנים
6-7	פירוט הנכסים וההתחייבויות
8-25	באורים לדוחות הכספיים

דוח רואה החשבון המבקר

למינהלה של "קרנית" - קרן לפיצוי נפגעי תאונות דרכים

ביקרנו את המאזנים המצורפים של "קרנית" - קרן לפיצוי נפגעי תאונות דרכים - תאגיד על-פי חוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים, תשל"ה-1975 (להלן - קרנית) לימים 31 בדצמבר, 2008 ו-2007, את דוחות ההכנסות וההוצאות והדוחות על תזרימי המזומנים לכל אחת משלוש השנים בתקופה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2008. דוחות כספיים אלה הינם באחריות המינהלה והנהלה של קרנית. אחריותנו היא לחוות דיעה על דוחות כספיים אלה בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, לרבות תקנים שנקבעו בתקנות רואי חשבון (דרך פעולתו של רואה חשבון), התשל"ג-1973. על-פי תקנים אלה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצעה במטרה להשיג מידה סבירה של בטחון שאין בדוחות הכספיים הצגה מוטעית מהותית. ביקורת כוללת בדיקה מידגמית של ראיות התומכות בסכומים ובמידע שבדוחות הכספיים. ביקורת כוללת גם בחינה של כללי החשבונאות שיושמו ושל האומדנים המשמעותיים שנעשו על-ידי המינהלה והנהלה של קרנית וכן הערכת נאותות ההצגה בדוחות הכספיים בכללותה. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

לדעתנו, הדוחות הכספיים הנ"ל משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי של קרנית לימים 31 בדצמבר, 2008 ו-2007, את תוצאות פעולותיה ותזרימי המזומנים שלה לכל אחת משלוש השנים בתקופה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2008 בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) ובהתאם לכללי החשבונאות הדיווח והעריכה אשר נקבעו על-פי חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) התשמ"א-1981 והתקנות שהותקנו על-פיו.

"קרנית" - קרן לפיצוי נפגעי תאונות דרכים

ליום 31 בדצמבר		באור	
2007	2008		
אלפי ש"ח מדווחים			
36,388	67,265		<u>השקעות</u>
2,311,960	2,250,262	3	מזומנים ושווי מזומנים
1,380,316	1,379,407	4	ניירות ערך
7,858	9,136	5	פקדונות בבנקים
			מקרקעין להשכרה
<u>3,736,522</u>	<u>3,706,070</u>		סך-הכל השקעות
			<u>רכוש קבוע, נטו</u>
17,842	17,860	5	בנייני משרד
1,930	1,686	6	רכוש קבוע אחר
<u>19,772</u>	<u>19,546</u>		סך-הכל רכוש קבוע
			<u>סכומים לקבל</u>
63,522	51,153	12	חלקם של מבטחי משנה בתביעות תלויות
910	4,461	12	מבטחי משנה - חשבונות אחרים
3,285	4,887		חברות ביטוח - בגין פרמיות ביטוח
4,713	5,485	7	חייבים ויתרות חובה
<u>72,430</u>	<u>65,986</u>		סך-הכל סכומים לקבל
<u>3,828,724</u>	<u>3,791,602</u>		
			<u>עתודות ביטוח ותביעות תלויות</u>
87,713	88,879		עתודה לסיכונים שטרם חלפו
1,571,543	1,839,956	8	תביעות תלויות
2,128,141	1,822,285	(ח)2	עתודה מיוחדת בשל כשל חברות ביטוח
<u>3,787,397</u>	<u>3,751,120</u>		סך-הכל עתודות ביטוח ותביעות תלויות
15,019	7,775	(ב)1(6)	<u>עתודה מיוחדת לכיסוי גרעון הקרן בשטחים</u>
			<u>התחייבויות לזמן ארוך</u>
-	2,162	11	התחייבות בשל סיום יחסי עובד-מעביד, נטו
<u>26,308</u>	<u>30,545</u>	9	<u>התחייבויות אחרות</u>
			זכאים ויתרות זכות
<u>3,828,724</u>	<u>3,791,602</u>		

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

26 במרס, 2009

תאריך אישור הדוחות הכספיים

א. זאבי
חשב

ב. פרחי
מנהל כללי

י. אריאב
יו"ר המנהלה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			באור	
2006	2007	2008		
אלפי ש"ח מדווחים				
36,929	36,950	39,687	(3)ב1	חלק קרנית בפרמיות ביטוח רכב חובה בישראל
156,000	156,000	156,000	(3)ב1	העברה מאבנר איגוד לביטוח נפגעי רכב בע"מ
(6,000)	(6,000)	(6,000)		בניכוי - פרמיות המועברות לקרן בשטחים
186,929	186,950	189,687		
(720)	(335)	(1,166)		גידול בעתודה לסיכונים שטרם חלפו
186,209	186,615	188,521		
165,650	192,218	(71,402)		הכנסות (הפסדים) מהשקעות
-	7,652	1,757	(6)ט2	עליית ערך מקרקעין להשכרה ובנייני משרד
351,859	386,485	118,876		סך-הכל הכנסות לשנה
14,612	200,300	402,343		תביעות ששולמו ותלויות
(6,452)	2,853	(7,616)		בניכוי - ביטוח משנה (קיטון בביטוח משנה)
21,064	197,447	409,959		סך-הכל תביעות לשנה
330,795	189,038	(291,083)		עודף הכנסות (הפסדים) על תביעות לשנה
18,144	18,365	22,017	13	הוצאות הנהלה וכלליות, נטו
312,651	170,673	(313,100)		עודף (גרעון) הכנסות על הוצאות לפני העברה
313,682	172,341	(305,856)		לעתודות מיוחדות
(1,031)	(1,668)	(7,244)		גידול (קיטון) בעתודה מיוחדת בשל כשל חברות ביטוח
312,651	170,673	(313,100)		קיטון בעתודה מיוחדת לכיסוי גרעון הקרן בשטחים
-	-	-		סך-הכל העברה לעתודות מיוחדות
-	-	-		עודף הכנסות על הוצאות לשנה

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2006	2007	2008
<u>אלפי ש"ח מדווחים</u>		

תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת

פריטים שאינם כרוכים בתזרימי מזומנים:

720	335	1,166
(20,918)	87,111	280,782
313,682	172,341	(305,856)
(1,031)	(1,668)	(7,244)
-	-	2,162
1,281	1,148	1,177
(31)	1	(26)
-	(7,652)	(1,757)

גידול בעתודה לסיכונים שטרם חלפו
גידול (קיטון) בתביעות תלויות בניכוי ביטוח משנה
גידול (קיטון) בעתודה מיוחדת בשל כשל חברות ביטוח
קיטון בעתודה לכיסוי גרעון הקרן בשטחים
גידול בהתחייבות בשל סיום יחסי עובד-מעביד, נטו
פחת
הפסד (רווח) הון ממכירת רכוש קבוע
עליית ערך מקרקעין להשכרה ובנייני משרד

השקעות, נטו:

(166,198)	(460,840)	61,698
(44,620)	70,618	909

ניירות ערך
פקדונות בבנקים

שינויים בסעיפים מאזניים אחרים, נטו:

6,703	770	(5,153)
4,552	3,373	4,962
(1,137)	1,886	(1,497)
<u>93,003</u>	<u>(132,577)</u>	<u>31,323</u>

קיטון (גידול) ביתרות של חברות ביטוח
גידול ביתרת הקרן בשטחים
קיטון (גידול) בחייבים ויתרות חובה וזכאים ויתרות זכות, נטו
מזומנים נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) שוטפת

תזרימי מזומנים מפעילות השקעה

(1,200)	(723)	(513)
121	58	67
(1,079)	(665)	(446)
91,924	(133,242)	30,877
77,706	169,630	36,388
<u>169,630</u>	<u>36,388</u>	<u>67,265</u>

רכישת רכוש קבוע ומקרקעין להשכרה
תמורה ממכירת רכוש קבוע

מזומנים נטו ששימשו לפעילות השקעה

עלייה (ירידה) במזומנים ושווי מזומנים

יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת השנה

יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף השנה

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

התפלגויות הנכסים החופפים להתחייבויות ביטוח כללי		
ליום 31 בדצמבר		
2007	2008	
אלפי ש"ח מדווחים		<u>נכסים</u>
		<u>השקעות</u>
36,388	67,265	מזומנים ושווי מזומנים
		ניירות ערך
		תעודות התחייבות ממשלתיות:
897,470	992,326	סחירות בארץ
		תעודות התחייבות אחרות:
986,359	1,000,590	סחירות בארץ
36,072	30,318	סחירות בחו"ל
62,677	25,922	לא סחירות
		מניות ואופציות:
55,230	31,153	סחירות בארץ
274,152	169,953	סחירות בחו"ל
1,380,316	1,379,407	פקדונות בבנקים
7,858	9,136	מקרקעין להשכרה
19,772	19,546	<u>רכוש קבוע, נטו</u>
		<u>סכומים לקבל</u>
		חברות ביטוח ותוכני ביטוח:
63,522	51,153	חלקם של מבטחי משנה בתביעות תלויות
910	4,461	חשבונות אחרים
3,285	4,887	חברות ביטוח - בגין פרמיות ביטוח
4,713	5,485	חייבים ויתרות חובה
3,828,724	3,791,602	סה"כ נכסים
3,828,724	3,791,602	סה"כ התחייבויות (לפי נספח 1)
-	-	עודף (גרעון)

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

נספח 1 - פירוט ההתחייבויות לפי סוגיהן

ביטוח כללי		
ליום 31 בדצמבר		
2007	2008	
אלפי ש"ח מדווחים		
		<u>התחייבויות</u>
		<u>עתודות ביטוח ותביעות תלויות</u>
87,713	88,879	עתודה לסיכונים שטרם חלפו
1,571,543	1,839,956	תביעות תלויות
2,128,141	1,822,285	עתודה מיוחדת בשל כשל חברות ביטוח
15,019	7,775	<u>עתודה מיוחדת לכיסוי גרעון הקרן בשטחים</u>
		<u>התחייבויות לזמן ארוך</u>
-	2,162	התחייבות בשל סיום יחסי עובד-מעביד, נטו
		<u>התחייבויות אחרות</u>
26,308	30,545	זכאים ויתרות זכות
<u>3,828,724</u>	<u>3,791,602</u>	סה"כ התחייבויות

הערה:

הרשימה הנ"ל נערכת לפי בקשת המפקח על הביטוח במתכונת הדיווחים הנדרשים מחברות ביטוח שעורכות רשימה זו בהסתמך על הדיווח הנערך בהתאם לתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (דרכי השקעת ההון, הקרנות וההתחייבויות של מבטח), התשס"א-2001.

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

באור 1: - כללי

א. הגדרות

- קרנית - קרן לפיצוי נפגעי תאונות דרכים.
- הקרן בשטחים - הקרן לפיצוי נפגעי תאונות דרכים - הקרן בשטחים המוחזקים.
- חוק הפיצויים - חוק הפיצויים לנפגעי תאונות דרכים התשל"ה-1975.
- ביטוח רכב חובה - לפי פקודת ביטוח רכב מנועי (סיכוני צד שלישי) התש"ל-1970.
- אבנר - אבנר - איגוד לביטוח נפגעי רכב בע"מ.
- חוק הפיקוח - חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) התשמ"א-1981.
- מדד - מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.
- תקנות פרטי דין וחשבון - תקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (פרטי דין וחשבון), התשנ"ח-1998.

ב. יסוד הקרן ופעולותיה

1. קרנית פועלת כתאגיד מכוח חוק הפיצויים בתוקף מיום 25 בספטמבר, 1976, במטרה לאפשר מתן פיצוי לנפגעי תאונות דרכים, כאשר:
 - (א) הנוהג ברכב האחראי לפיצויים - אינו ידוע.
 - (ב) אין לנוהג ברכב ביטוח רכב חובה או שהביטוח שיש לו אינו מכסה את החבות הנדונה.
 - (ג) הוראה זו לא תחול לגבי נפגע שאינו ישראלי אשר נהג ברכב המכוסה בכרטיס ביטוח רכב בינלאומי לפי הוראות פקודת הביטוח.
 - (ד) המבטח נמצא בפירוק או שמונה לו מנהל מורשה (ראה סעיף ב' (5) להלן).
 - (ה) תאונת הדרכים אירעה באזור או בשטחי האחריות הפלשתינית או באזורים או בשדה התעופה כמשמעותם בחוק, בתנאים שהוגדרו בחוק הפיצויים [ראה סעיף ב' (6) להלן].
- קרנית מנוהלת על-ידי מינהלה של שבעה חברים המתמנים על-ידי שר האוצר.
2. בחודש דצמבר, 2000 נקבע בתיקון לחוק הפיצויים שקרנית תקבל כל עודף בנכסים או תישא ביתרת החבויות מכל סוג שהוא של אבנר כהגדרתו בחוק ביטוח רכב מנועי (ביטוח בתנאי תחרות מבוקרת, הסדרים לתקופת מעבר והוראות לעניין אבנר), התשנ"ז-1997. בהתאם להוראות החוק האמור, קרנית תפעל כאמור בסעיף זה במועד שיקבע שר האוצר להעברת הנכסים או החבויות לפי אותו חוק.
3. החוק קבע שמימון פעולות הקרן יהיה באחוז מדמי הביטוח שגובים המבטחים בענף ביטוח רכב חובה וכן מההשתתפות של הגופים הפטורים מחובת ביטוח רכב חובה (משרד הבטחון לגבי הרכב הצבאי וענבל חברה לביטוח בע"מ לגבי הרכב הממשלתי), כפי שיקבע בצו על-ידי שר האוצר. עד 31 באוקטובר, 2003 השיעור שנקבע הינו 5.43% מדמי הביטוח לאחר ניכוי חלק קרנית. על-פי תקנות ביטוח רכב מנועי (ביטוח בתנאי תחרות מבוקרת, הסדרים לתקופת המעבר והוראות לעניין אבנר) (העברת סכומים מאבנר לקרנית) התשס"ג-2003. החל מיום 1 בנובמבר, 2003 הגביה מהמבוטחים באמצעות חברות הביטוח הינה בשיעור של 1% מדמי הביטוח, נטו ובמקביל אבנר מעבירה לקרנית סכום של 13 מיליון ש"ח מדי חודש. עד ליום 31 בדצמבר, 2002, גביית הפרמיה מהמבוטחים התבצעה בעיקר באמצעות אבנר. מיום 1 בינואר, 2003 גביית הפרמיה מהמבוטחים מתבצעת באמצעות חברות הביטוח.

באור 1: - כללי (המשך)

ב. יסוד הקרן ופעולותיה (המשך)

4. העברת סכומים מאבנר לקרנית ומקרנית לאוצר המדינה:
 על פי החלטת הכנסת מיום 7 בינואר 2004, נקבע כי אבנר תעביר לקרנית עד 30 בנובמבר 2004 סכום של 1,200 מיליון ש"ח בניכוי סכומי המס ששילמה אבנר בשנת 2004.
 קרנית תעביר לאוצר המדינה את הסכום שקיבלה סמוך לאחר קבלתו ולא יאוחר מיום 5 בדצמבר, 2004. ביום 9 בינואר, 2005 אבנר העבירה סך של 825 מיליון ש"ח בתוספת תשואה שהופקה מיום 30 בנובמבר, 2004 ועד ליום ההעברה בסך 3.8 מיליון ש"ח. קרנית העבירה את הסכום האמור לאוצר המדינה ביום 10 בינואר, 2005.
5. בהתאם לסעיף 12(א) לחוק הפיצויים, תפקידה של קרנית לפצות נפגעי תאונות דרכים הזכאים לפיצוי לפי החוק האמור, כאשר אין בידי הנפגע לתבוע פיצויים מהמבטח, מאחר שלמבטח מונה מנהל מורשה לפי חוק הפיקוח על הביטוח ובהוראת המפקח על הביטוח, בשל אי יכולתו של המבטח לעמוד בהתחייבויותיו, ושר האוצר אישר כי מן הראוי שקרנית תפעל לפי הסעיף הנ"ל.
- בינואר 1993, אישר שר האוצר, בתוקף סמכותו, ובהמלצת המפקח על הביטוח, כי מן הראוי שקרנית תפעל לפי סעיף 12 לחוק האמור לפצות נפגעים שהיו זכאים לפיצוי מהסנה חברה ישראלית לביטוח בע"מ (להלן - הסנה) ומרותם חברה לביטוח בע"מ (להלן - רותם), בניהול מנהל מורשה, נכון ליום 8 בדצמבר, 1992. לפיכך, הועברו כל תיקי התביעות לנזקי גוף בתאונות דרכים של החברות הנ"ל לטיפולן של קרנית וזו מפצה את הנפגעים.
6. על-פי תיקונים 2, 10 ו-11 לחוק הפיצויים, רשאית קרנית באישור שר האוצר ובהתייעצות עם שרי המשפטים והתחבורה, לסייע למימון פעולותיה של הקרן בשטחים.
- בהתאם לכך, בשנת 1981, נערך הסכם בין קרנית לבין הקרן בשטחים הקובע את התנאים והסכומים להלוואות שיינתנו למימונה.
- ביום 4 במאי, 1994, נכנס לתוקפו הסכם בין מדינת ישראל לבין הרשות הפלשתינית, לפיו הועברה האחריות לפיצוי נפגעי תאונות דרכים בתחומי האוטונומיה (שטחי עזה ויריחו) מקרנית בישראל ובשטחים לקרן הפלשתינית וכן נקבעו האחריות ההדדית והעקרונות להסכם חיתוך (Cut-off).
- ביום 10 בספטמבר, 1995, נכנס לתוקפו הסכם נוסף בין מדינת ישראל לבין הרשות הפלשתינית, לפיו יועברו רכוש והתחייבויותיה של הקרן בשטחים לקרן הפלשתינית והיא תהא מחוייבת מאותו יום באחריות לפיצוי נפגעי תאונות דרכים בכל השטחים שהועברו אליה על-פי הסכם נוסף זה (מעבר לשטחי עזה ויריחו), אשר ימצאו תחת האחריות האזרחית של הרשות הפלשתינית.
- ביום 30 בינואר, 1997, נחתם הסכם חיתוך (Cut-off) סופי עם הרשות הפלשתינית. לאור ההסכמים הנ"ל, צומצמו תפקידי קרנית בשטחים לפיצוי נפגעים ביישובים הישראליים ובאתרים הצבאיים כמשמעותם בהסדר הביניים הישראלי-פלשתיני מיום 28 בספטמבר, 1995, שבא להחליף את שני ההסכמים האמורים. הוראות הסכם הביניים הנ"ל עוגנו במינשרים שהוציאו מפקדי האזור ליישומם. כמו כן, אחראית הקרן בשטחים להמשיך ולטפל בסוגים מוגדרים של תביעות תלויות קיימות.
- החל משנת 1997, מועבר לקרן בשטחים חלק יחסי מתקבולי קרנית בגין חבויות הקרן בשטחים.
- בהתחשב בכך שקרנית נדרשת למימון פעולותיה של הקרן בשטחים, מפרישה קרנית לעתודה מיוחדת בגובה הגרעון בקרן בשטחים. סכום העתודה ליום 31 בדצמבר, 2008 הוא 7,775 אלפי ש"ח (31 בדצמבר, 2007 - 15,019 אלפי ש"ח).

באור 2: - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית

עיקרי הדיווח והמדיניות החשבונאית אשר יושמו בעריכת הדוחות הכספיים באופן עקבי, הם כדלקמן:

א. כללי החשבונאות

הדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לכללי החשבונאות, הדיווח והעריכה אשר נקבעו על-פי חוק הפיקוח והתקנות שהותקנו על-פיו, ובכללן תקנות דין וחשבון ובהתאם להוראות המפקח על הביטוח.

בחודש מאי 2007 פרסם המפקח על הביטוח חוזר גופים מוסדיים 2007-9-7 שבו הורה לגופים מוסדיים ובניהם חברות הביטוח לאמץ את כללי התקינה הבינלאומית IFRS. קרנית פנתה למפקח על הביטוח בבקשה לקבלת פטור מיישום ה-IFRS מאחר ואינה בעלת רשיון מבטח. המפקח על הביטוח התיר לקרנית לדווח על פי שיקול דעתה ובהסתמך על המלצת רואה החשבון המבקר שלה. הנהלת קרנית החליטה לא ליישם את ה-IFRS ולהמשיך לדווח על פי כללי הדיווח הקודמים.

ב. בסיס הדיווח של הדוחות הכספיים

1. קרנית ערכה את דוחותיה הכספיים בעבר על בסיס העלות ההיסטורית המותאמת למדד המחירים לצרכן. הסכומים המותאמים, כאמור, שנכללו בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר, 2003 שימשו נקודת מוצא לדיווח הכספי הנומינלי החל מיום 1 בינואר, 2004. תוספות שבוצעו לאחר מועד המעבר נכללו בערכים נומינליים.

2. בהתאם לתיקון תקנות דין וחשבון, שבא בעקבות פרסום תקני חשבונאות 12 ו-17 של המוסד הישראלי לתקינה החשבונאית בדבר הפסקת ההתאמה של הדוחות הכספיים, הופסקה ההתאמה של הדוחות הכספיים לאינפלציה ביום 31 בדצמבר, 2003, והחל מאותו מועד החברה החלה לדווח בסכומים מדווחים.

3. סכומי הנכסים הלא כספיים אינם מייצגים בהכרח שווי מימוש או שווי כלכלי עדכני, אלא רק את הסכומים המדווחים של אותם נכסים.

4. בדוחות הכספיים "עלות" משמעותה עלות בסכום מדווח.

ג. פרטים על המדד ועל שער החליפין היציג של דולר ארה"ב (להלן - הדולר)

שיעור השינוי בשנת			ליום 31 בדצמבר			מדד המחירים לצרכן (בסיס ממוצע 1993)
2006	2007	2008	2006	2007	2008	
	%		בנקודות			
(0.1)	3.4	3.8	184.9	191.2	198.4	- בגין חודש דצמבר
(0.3)	2.8	4.5	184.9	190.1	198.6	- בגין חודש נובמבר
בש"ח						
(8.21)	(8.97)	(1.14)	4.225	3.846	3.802	שער החליפין היציג של הדולר

ד. פרמיות

חלק קרנית בפרמיות ביטוח רכב חובה בישראל נכלל בדוחות על בסיס מצטבר.

באור 2: - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית (המשך)

ה. עתודה לסיכונים שטרם חלפו

העתודה לסיכונים שטרם חלפו מחושבת בהתאם לכללים שנקבעו בתקנות הפיקוח על עסקי הביטוח (דרכי חישוב הפרשות לתביעות עתידיות בביטוח כללי), התשמ"ה-1984, על תיקוניהן.

העתודה לסיכונים שטרם חלפו מתייחסת לפרמיה לתקופת ביטוח שלאחר תאריך המאזן.

העתודה לסיכונים שטרם חלפו בעיקרה, אינה מחושבת בדרך אקטוארית ואינה תלויה בהנחות כלשהן, אלא מהווה יתרת פרמיה שטרם הורווחה Unexpired Risk Reserve.

ו. תביעות

תביעות כוללות סילוק ועלויות טיפול ישירות בגין תביעות ששולמו, הוצאות עקיפות ליישוב תביעות ותביעות תלויות שאירעו בשנת הדוח וכן עידכון ההפרשה לתביעות התלויות (הכוללת הפרשה לעלויות ישירות ועקיפות בטיפול בתביעות) שנרשמה בשנה קודמת.

ז. תביעות תלויות כוללות

1. ההפרשות והתביעות התלויות שנכללו במאזן הינן לפי הגבוה מבין הערכות פרטניות לבין הערכה על בסיס תחשיב אקטוארי. ההשוואה נערכת לכל שנת חיתום בנפרד. ההערכה האקטוארית כוללת הפרשה להוצאות עקיפות ליישוב תביעות תלויות.

2. התחשיב האקטוארי חושב על ידי אקטואר חיצוני, פרופ' יהודה כהנא.

3. ההערכות הפרטניות כוללות הפרשה מתאימה לסילוק והוצאות הטיפול הישירות. הפרשה זו מתבססת בעיקרה על הערכה פרטנית לכל תביעה על-פי חוות דעת מומחי קרנית שמטפלים בתביעות וכן הפרשה בגין תביעות שאירעו אך טרם דווחו לקרנית (להלן - I.B.N.R.) והפרשה בגין תביעות שלא דווחו בצורה מספקת המחושבת על בסיס נסיון העבר (להלן: I.B.N.E.R.).

ח. עתודה מיוחדת בשל כשל חברות ביטוח

עתודה זו מיועדת לכיסוי התחייבויותיה של קרנית בהתאם לחוק הפיצויים [ראה באור 1(ב') (5)] בגין כשל חברות ביטוח. חוות דעת אקטוארית חיצונית, המתבססת על הנסיון שנצבר, קבעה שסכום ההפרשה הנדרש הוא כ- 2,500,000 אלפי ש"ח והוא מחושב בגובה 15% מסכום התביעות התלויות בענף ביטוח רכב חובה בישראל. בהתבסס על חוות דעת זו, החליטה הנהלת קרנית להפריש לעתודה זו את מלוא עודף ההכנסות על ההוצאות השנתי, עד לכיסוי העתודה הנדרשת כאמור.

הנהלת קרנית תשוב ותבדוק את החלטתה הנ"ל בשנים הבאות, לאור הנסיבות והמדיניות שיוצרו בעתיד בענף רכב חובה.

ט. הערכת נכסים והתחייבויות

1. נכסים בלתי סחירים והתחייבויות הצמודים למדד, נכללו לפי המדד שפורסם לאחרונה לפני תאריך המאזן, בהתאם לתנאי ההתקשרות. כאשר ההשקעה הנומינלית בנכסים מובטחת לחברה גם אם היא גבוהה מהערך המותאם למדד, מוצגים הנכסים הבלתי סחירים לפי ערכם הנומינלי.

2. יתרות במטבע חוץ או הצמודות לו נכללו לפי "שערי החליפין היציגים" לתאריך המאזן.

3. מזומנים ושווי מזומנים נחשבים השקעות שנזילותן גבוהה הכוללים פקדונות בתאגידים בנקאיים לזמן קצר שתקופתם המקורית אינה עולה על שלושה חודשים ממועד ההשקעה ואשר אינם מוגבלים בשעבוד.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ט. הערכת נכסים והתחייבויות (המשך)

4. השקעות בניירות-ערך נכללו כדלקמן:
- ניירות ערך בלתי סחירים - נכללו לפי ערכן המותאם לפי תנאי ההנפקה.
 - ניירות ערך סחירים אחרים - נכללו לפי שווים בבורסה לתאריך הדוחות הכספיים.
 - תעודות השתתפות בקרנות נאמנות - נכללו לפי ערכי הפדיון לתאריך הדוחות הכספיים.
5. פקדונות בבנקים נכללו לפי ערכם המקורי, בתוספת הכנסות שנצברו לתאריך הדוחות הכספיים.
6. בניני משרד נכללו במאזן לפי העלות בניכוי פחת שנצבר בכפוף ליישום תקן חשבונאות מספר 15 - ירידת ערך נכסים (ראה סעיף ט'8 להלן). בהתאם לכך, ערכם של בניני המשרד הותאם לסכום בר-ההשבה בהסתמך על הערכת שמאי מקרקעין מוסמך מר אסא זהר ליום 31 בדצמבר, 2008. הפחת מחושב בשיעורים שנתיים קבועים מהעלות לרבות הפחתת הערך בהתאם לתקופת החיים המשוערת של הנכסים.
7. רכוש קבוע פרט לבניני משרד נכלל במאזן לפי העלות, בניכוי פחת שנצבר. הפחת מחושב בשיעורים שנתיים קבועים מהעלות, בהתאם לאורך החיים הכלכלי המשוער של הרכוש. הקרן בוחנת בכל תקופת דיווח את הצורך ברישום הפרשה לירידת ערך בהתאם להוראות תקן חשבונאות מספר 15 (ראה סעיף ט'8 להלן).
8. ירידת ערך נכסים
- הקרן מיישמת את תקן חשבונאות מספר 15 - ירידת ערך נכסים (להלן - התקן). התקן קובע נהלים שיש ליישם כדי להבטיח שנכסים (שלגביהם חל התקן), לא יוצגו בסכום העולה על סכום בר-ההשבה שלהם כהגדרתו בתקן.
- התקן חל על כל הנכסים, למעט נכסי מס ונכסים כספיים. הפסד שהוכר כאמור יבוטל רק אם חלו שינויים באומדנים ששימשו בקביעת סכום בר-ההשבה של הנכס מהמועד בו הוכר הפסד האחרון מירידת ערך.
9. נדל"ן להשקעה
- החל מיום 1 בינואר, 2007 החברה מיישמת את תקן חשבונאות מספר 16 - נדל"ן להשקעה, של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות.
- נדל"ן להשקעה הינו נדל"ן (קרקע או מבנה, או שניהם) המוחזק על ידי הבעלים (מחכיר בחכירה תפעולית) או חוכר בחכירה מימונית לצורך הפקת דמי שכירות או לשם עליית ערך, או שניהם, ושלא לצורך שימוש בייצור או הספקת סחורות או שירותים או למטרות מנהלתיות, או מכירה במהלך העסקים הרגיל.
- נדל"ן להשקעה נמדד לראשונה לפי העלות כולל עלויות רכישה המיוחסות ישירות. לאחר ההכרה הראשונית, נדל"ן להשקעה נמדד בשווי ההוגן המשקף את תנאי השוק במועד המאזן. רווחים או הפסדים הנובעים משינויים בשווי ההוגן של נדל"ן להשקעה, נזקפים לדוח רווח והפסד במועד התהוותם. נדל"ן להשקעה אינו מופחת באופן שיטתי.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

י. שימוש באומדנים

בעריכת הדוחות הכספיים בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים נדרשת ההנהלה להשתמש באומדנים והערכות המשפיעים על הנתונים המדווחים של נכסים והתחייבויות ועל הנתונים בדבר נכסים מותנים והתחייבויות תלויות שניתן להם גילוי בדוחות הכספיים וכן על נתוני הכנסות והוצאות בתקופת הדיווח. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מאומדנים אלה.

האומדנים העיקריים הכלולים בדוחות הכספיים מבוססים על הערכות פרטניות של התביעות התלויות (ראה גם סעיף ז' לעיל).

יא. ביטוח משנה

1. בהתאם לתקנות דין וחשבון, התחייבויות מבטחי המשנה לתאריך המאזן בגין חלקם בתביעות התלויות, מוצגות בנפרד במאזן, בסעיף סכומים לקבל, בניכוי הפרשה לחובות מסופקים, בהתאם להערכת ההנהלה (ראה 2 להלן).

2. החברה מבצעת הפרשות לחובות מסופקים בגין חובות מבטחי משנה שגבייתם מוטלת בספק על בסיס הערכות סיכון פרטניות.

בנוסף, בקביעת חלקם של מבטחי המשנה בתביעות התלויות מתחשבת החברה, בין היתר, בהערכת אפשרות הגביה ממבטחי המשנה, כאשר חלקם של מבטחי המשנה כאמור מחושב על בסיס אקטוארי. חלקם של אותם מבטחי משנה שבקשיים מחושב בהתאם להמלצת האקטואר המביאה בחשבון את כלל גורמי הסיכון. כאשר מבטחי משנה נקלעים לקשיים, הם עשויים להעלות טיעונים שונים הנוגעים להכרה בחוב. במקרים אלו מתחשבת החברה בעת עריכת הפרשות בנכונות מבטחי המשנה להגיע להסכמי "חתך" Cut off.

יב. התחייבויות בשל סיום יחסי עובד-מעביד ודמי חופשה

סכום ההתחייבויות בשל סיום יחסי עובד מעביד חושב בהתאם להסכמי העבודה הקיימים על-פי מרכיבי השכר אשר בהתאם לדעת ההנהלה מזכים את העובדים בקבלתם. ההתחייבויות מכוסות על-ידי הפקדות שוטפות בפוליסות ביטוח מנהלים. ההתחייבות לדמי חופשה מכוסה במלואה על-ידי הפרשה הכלולה בסעיף זכאים ויתרות זכות.

באור 3: - ניירות ערך

31 בדצמבר	
2007	2008
אלפי ש"ח מדווחים	
897,470	992,326
986,359 36,072	1,000,590 30,318
55,230 274,152	31,153 169,953
62,677	25,922
<u>2,311,960</u>	<u>2,250,262</u>

ניירות ערך סחירים:
אגרות חוב ממשלתיות

אגרות חוב אחרות:
סחירות בארץ
סחירות בחו"ל

מניות וניירות ערך אחרים:
סחירות בארץ
סחירות בחו"ל

ניירות ערך שאינם סחירים:
אגרות חוב אחרות

באור 4 - פקדונות בבנקים

31 בדצמבר				
2007	2008	שיעור הריבית הממוצעת %	משך החיים הממוצע שנים	
אלפי ש"ח מדווחים	אלפי ש"ח מדווחים			צמודים למדד
1,373,502	1,378,470	4.84	5.23	צמודים למטבע חוץ
6,814	937			
<u>1,380,316</u>	<u>1,379,407</u>			סה"כ

באור 5 - מקרקעין להשכרה ובנייני משרד

א. להלן ההרכב והתנועה:

בנייני משרד	מקרקעין להשכרה	אלפי ש"ח מדווחים	
23,789	12,573		עלות יתרה לתחילת השנה תוספות
-	-		
23,789	12,573		יתרה לסוף השנה
4,466	1,875		פחת שנצבר יתרה לתחילת השנה תוספות
461	-		
4,927	1,875		יתרה לסוף השנה
(1,481)	(2,840)		התאמת שווי הוגן [באור 2(ח') (6)] יתרה לתחילת השנה עדכון
479	1,278		
(1,002)	(1,562)		יתרה לסוף השנה
17,860	9,136		יתרה מופחתת ליום 31 בדצמבר, 2008
17,842	7,858		יתרה מופחתת ליום 31 בדצמבר, 2007
4%	-		שיעור הפחת השנתי (למעט ערך הקרקע)

(* ראה באור 2(ט') (9)).

ב. פרטים נוספים

המקרקעין להשכרה ובנייני המשרד כוללים שתי קומות משרדים ו-40 מקומות חנייה בבניין הנמצא בדרך מנחם בגין מס' 23 בתל-אביב, זכויות קרנית בבניין הן זכויות חכירה לדורות. קומת משרדים אחת נקבע מקומה שניה משמשות כמשרדי קרנית (חלק זה מוצג בסעיף רכוש קבוע - בנייני משרד). יתרת קומת המשרדים השניה נרכשה למטרת השכרה (חלק זה מוצג בסעיף מקרקעין להשכרה במסגרת השקעות). ההשקעה נעשתה בהתאם למדיניות ההשקעות של קרנית מכוח הסמכות שהוקנתה לה בסעיף 8 לתקנונה.

יתרת השטחים בקומה השנייה מושכרים החל מחודש מאי 2004 לתקופות של שלוש עד חמש שנים עם אופציות להארכה למשך שלוש עד חמש שנים נוספות.

				באור 6: -
				רכוש קבוע אחר
				להלן ההרכב:
סך הכל	כלי רכב	מחשבים ותוכנה	ריהוט וציוד משרדי	אלפי ש"ח מדווחים
עלות				
5,242	560	1,371	3,311	יתרה לתחילת השנה
513	113	182	218	תוספות במשך השנה
(116)	(116)	-	-	גריעות במשך השנה
5,639	557	1,553	3,529	יתרה לסוף השנה
פחת שנצבר				
3,312	190	737	2,385	יתרה לתחילת השנה
716	80	95	541	תוספות במשך השנה
(75)	(75)	-	-	גריעות במשך השנה
3,953	195	832	2,926	יתרה לסוף השנה
1,686	362	721	603	יתרה מופחתת ליום 31 בדצמבר, 2008
1,930	370	634	926	יתרה מופחתת ליום 31 בדצמבר, 2007
	15%	6% - 15%	20% - 33%	שיעורי הפחת השנתיים

		באור 7: -
		חייבים ויתרות חובה
31 בדצמבר		
2007	2008	
אלפי ש"ח מדווחים		
4,114	5,081	חייבים בגין שיבובים
589	404	ריבית לקבל
10	-	אחרים
4,713	5,485	

		באור 8: -
		תביעות תלויות
		א. להלן ההרכב:
31 בדצמבר		
2007	2008	
אלפי ש"ח מדווחים		
1,568,952	1,838,296	של קרנית
2,591	1,660	של הסנה ורותם
1,571,543	1,839,956	

באור 8: - תביעות תלויות (המשך)

ב. הרכב ההתחייבויות הביטוחיות לפי סוגים:

ליום 31 בדצמבר		2007		2008		
2007	2008	2007	2008	2007	2008	
שייר		ביטוח משנה		ברוטו		
						אלפי ש"ח מדווחים
87,713	88,879	-	-	87,713	88,879	עתודה לסיכונים שטרם חלפו - הפרשה לפרמיה שטרם הורווחה
1,439,810	1,704,740	63,522	51,153	1,503,332	1,755,893	תביעות תלויות
68,211	84,063	-	-	68,211	84,063	הפרשה להוצאות עקיפות ליישוב תביעות
1,508,021	1,788,803	63,522	51,153	1,571,543	1,839,956	סה"כ תביעות תלויות
1,595,734	1,877,682	63,522	51,153	1,659,256	1,928,835	סה"כ התחייבויות ביטוחיות

ג. התפתחות התביעות התלויות לגבי תביעות שאירעו לפני שנת הדוח:

2007		2008		
שייר	ברוטו	שייר	ברוטו	
				אלפי ש"ח מדווחים
1,420,910	1,483,240	1,340,513	1,404,035	תביעות תלויות לתחילת שנה
107,946	109,607	125,661	130,414	תשלום תביעות בתקופה
1,340,513	1,404,035	1,503,394	1,554,547	תביעות תלויות לסוף התקופה
(27,549)	(30,402)	(288,542)	(280,926)	גרעון בהערכות

ד. עקרונות חישוב ההערכה האקטוארית

- ההערכה האקטוארית מבוססת על הערכת תשלומי תביעות עתידיים, המבוססים על דפוסי התפתחות התביעות בעבר.
- נכללה הפרשה לפרמיה בחסר בגין ביטוחים בהם התמורה שקרנית גובה אינה מכסה את תעריף הסיכון (בעיקר ביטוחים בחברות פלשתינאיות ממזרח ירושלים).
- נכללה הפרשה להוצאות עקיפות ליישוב תביעות תלויות.

ה. ההנחות והמודלים המהותיים לצורך קביעת ההתחייבויות הביטוחיות

1. תביעות תלויות:

לצורך הערכת התביעות התלויות נעשה שימוש במודלים האקטואריים המפורטים להלן, בשילוב ההנחות השונות. בחירת השיטה האקטוארית נקבעת על סמך שיקול דעת לפי מידת ההתאמה של השיטה למקרה ולעיתים נעשה שילוב בין השיטות השונות.

במקרים מסוימים האקטואר מעדכן את המודלים בגין מגמות, פסיקה, שינויי חקיקה או גורמים אחרים העשויים להשפיע על התביעות בעתיד באופן שונה מאשר ההתפתחות בעבר.

באור 8: - תביעות תלויות (המשך)

ה. ההנחות והמודלים המהותיים לצורך קביעת ההתחייבויות הביטוחיות (המשך)

1. תביעות תלויות: (המשך)

א. Interactive Claims Reserving and modeling System - ICRFS

שיטה זו מתבססת על התאמת מודל המתחשב בשנת האירוע, בשנת התשלום ובפיגור בין מועד התאונה לבין מועד התשלום. התאמת המודל נעשית על ידי בחינה דינמית של הסטיות הריבועיות בין התוצאות בפועל לבין התוצאה החזויה (שיטת הריבועים הפחותים).

שיטה זו מביאה באופן אוטומטי להערכת התביעות התלויות, יחד עם התביעות שטרם דווחו (I.B.N.R. ו-I.B.N.E.R.).

ב. link ratios / chain ladder

שיטות אלו מתבססות על התפתחות התביעות ההיסטוריות (התפתחות התשלומים ו/או התפתחות סך התביעות, התפתחות כמות התביעות ועוד), כדי להעריך את ההתפתחות הצפויה לתביעות הקיימות והעתידיות. השימוש בשיטות אלו מתאים, בעיקר, לאחר תקופה מספיקה מאירוע התאונה, כאשר קיים מידע מספיק מתביעות שאירעו בעבר על מנת להעריך את סך כל התביעות הצפויות.

2. הנחות שנלקחו לצורך ההערכה האקטוארית:

- לא נערך היוון לתביעות התלויות, זאת מטעמי שמרנות כשהשיקול ברקע הוא שמספר התביעות שיעברו מקרנית לטיפולו של בית המשפט צפוי לגדול ולפסקי הדין עלולה להיות השפעה אינפלציונית על התביעות, העלולה לקזז בטווח הארוך את תשואת הנכסים של קרנית.

- לא חושבו הפרשות לתביעות תלויות בעקבות פסיקת בתי המשפט בעניין "השנים האבודות".

- נכללה הפרשה חלקית לתביעות שיבוב של המוסד לביטוח לאומי בנושא תאונות שיכולות להיחשב גם כתאונות עבודה.

3. לא נעשו שינויים מהותיים בהנחות ובשיטות האקטואריות בהשוואה להערכה האקטוארית של שנה קודמת.

4. רגישות ההפרשות לשינויים בהנחות:

ההערכה האקטוארית מבוססת על אומדנים סטטיסטיים הכוללים מרכיב של אי וודאות. האומדן הסטטיסטי מבוסס על הנחות שונות, אשר לא בהכרח יתממשו. ההנחות בשימוש בתחזית האקטוארית משפיעות על התוצאה הסופית של הפרשה. לכן, עלות התביעות בפועל עשויה להיות גבוהה או נמוכה יותר מהאומדן הסטטיסטי.

הנחות שנקבעו בעבר עשויות להשתנות בהתאם למידע חדש שיתקבל בעתיד. במקרים כאלה העתודה תשתנה בהתאם לשינוי בהנחות ובתוצאות בפועל, וההפרשים שנוצרו בשנת הדוח יכללו בדוח עסקי ביטוח רכב חובה.

באור 9: - זכאים ויתרות זכות

31 בדצמבר	
2007	2008
אלפי ש"ח מדווחים	
19,398	24,360
4,957	4,126
319	345
991	1,139
643	575
<u>26,308</u>	<u>30,545</u>

הקרן בשטחים שיקים שטרם נפדו - בעיקר בגין תביעות מוסדות ממשלתיים - בגין ניכויים הפרשה לחופשה אחרים

באור 10: - מסים על ההכנסה

לעניין תשלום מסים - דין קרנית כדין המדינה.

באור 11: - התחייבות בשל סיום יחסי עובד-מעביד, נטו

התחייבותה של קרנית לתשלום פיצויי פרישה לעובדיה, מכוסה בעיקרה על-ידי פוליסות ביטוח מנהלים בחברות ביטוח ועל-ידי הפקדות שוטפות על שם העובדים בקופת פיצויים מוכרת. הסכומים שהופקדו כאמור, אינם כלולים במאזנים, מאחר שהם אינם בשליטתה ובניהולה של קרנית.

סכום ההתחייבות בגין פיצויי פרישה הכלול במאזנים מבטא את יתרת ההתחייבות שאינה מכוסה על-ידי הפקדות ופוליסות ביטוח כאמור לעיל. בגין יתרת ההתחייבות קיימת יעודה המופקדת על שם קרנית בקופת פיצויים מוכרת.

יתרות ההתחייבות והיעודה, הינן כדלקמן:

31 בדצמבר	
2007	2008
אלפי ש"ח מדווחים	
4,773	6,137
4,773	3,975
-	2,162

ההתחייבויות בגין סיום יחסי עובד-מעביד בניכוי - יעודה בקופת פיצויים

באור 12: - מבטחי משנה

מידע בדבר חשיפה למבטחי משנה:

31 בדצמבר, 2008					
חובות שוטפים בפיגור			יתרות פתוחות		
מעל שנה	בין חצי שנה לשנה	סה"כ חשיפה (א)	חלקם של מבטחי המשנה	יתרות שוטפות בחובה (ב)	סך הפרמיות לביטוח משנה
			בתביעות תלויות		
אלפי ש"ח מדווחים					
-	-	18,138	16,285	1,853	-
-	-	30,211	28,005	2,206	-
-	-	7,265	6,863	402	-
-	-	55,614	51,153	4,461	-

קבוצת הדרוג

A ומעלה

SWISS RE

A - עד BBB

Munich Re

נמוך מ-BBB

ולא מדורג

סה"כ

באור 12: - מבטחי משנה (המשך)

מידע בדבר חשיפה למבטחי משנה: (המשך)

31 בדצמבר, 2007					
חובות שוטפים בפיגור		יתרות פתוחות			
מעל שנה	בין חצי שנה לשנה	סה"כ חשיפה (א)	חלקם של מבטחי המשנה	יתרות שוטפות בחובה (ב)	סך הפרמיות לביטוח משנה
			בתביעות תלויות אלפי ש"ח מדווחים		
-	-	20,601	20,223	378	-
-	-	35,227	34,777	450	-
-	82	8,604	8,522	82	-
-	82	64,432	63,522	910	-

קבוצת הדרוג
A ומעלה
SWISS RE
BBB -A עד
Munich Re
נמוך מ-BBB
ולא מדורג
סה"כ

הערות

- (א) סה"כ החשיפה למבטחי המשנה הינה: סך-כל חלקם של מבטחי המשנה בעתודות הביטוח ובתביעות התלויות, בניכוי פקדונות מבטחי המשנה ובניכוי סכום כתבי האשראי שנתקבלו ממבטחי המשנה כערבות להתחייבויותיהם ובתוספת היתרות השוטפות בחובה.
- (ב) לאחר הפחתת הפרשה לחובות אבודים בסך 840 אלף ש"ח.
- (ג) הדירוג נקבע בעיקרו לפי חברת הדירוג S&P.

באור 13: - הוצאות הנהלה וכלליות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2006	2007	2008
אלפי ש"ח מדווחים		
13,915	13,742	16,496
1,281	1,148 (*)	1,177 (*)
1,255	1,338	1,314
617	998	1,628
517	733	891
214	120	141
280	270	303
195	185	186
370	331	381
18,644	18,865	22,517
(500)	(500)	(500)
18,144	18,365	22,017

שכר ונלוות
הוצאות פחת
החזקת משרדים, צרכי משרד וגניזת מסמכים
מיכון
ייעוץ מקצועי ומשפטי
ביקורת פנימית
תקשורת, דואר ושליחויות
ביטוח
אחרות

בניכוי השתתפות הקרן ב"שטחים המוחזקים"

(*) ראה באור 2(ט)(9).

מידע בדבר סיכוני אשראי וריבית

באור 14 -

א. פירוט הנכסים וההתחייבויות לפי החשיפה לסיכוני ריבית

התחייבויות ביטוח כללי והתחייבויות לא ביטוחיות 31 בדצמבר			
2007	2008		
אלפי ש"ח מדווחים	אלפי ש"ח מדווחים	באור	
1,982,578	2,049,156	1	<u>נכסים עם סיכון ריבית ישיר</u> תעודות התחייבות פיקדונות בבנקים חלקם של מבטחי משנה בהתחייבויות ביטוחיות
1,380,316	1,379,407		
63,522	51,153		
3,426,416	3,479,716		סה"כ
402,308	311,886	2	<u>נכסים ללא סיכון ריבית ישיר</u>
3,828,724	3,791,602		סה"כ נכסים
3,802,416	3,758,895	3	<u>התחייבויות עם סיכון ריבית ישיר</u> התחייבויות ביטוחיות
26,308	32,707	4	<u>התחייבויות ללא סיכון ריבית ישיר</u>
3,828,724	3,791,602		סה"כ התחייבויות

הערות

1. סיכון ריבית ישיר הינו הסיכון ששינוי בריבית השוק יגרום לשינוי בשווי ההוגן של הנכס או ההתחייבות הפיננסיים. סיכון זה מתייחס לנכסים שהסליקה שלהם נעשית במזומן. תוספת המילה "ישיר" מבליטה את העובדה ששינוי הריבית יכול להשפיע גם על סוגי נכסים אחרים, אבל לא באופן ישיר, כדוגמת השפעת שינוי הריבית על שיערי המניות.
2. נכסים אחרים שאין להם סיכון ריבית ישיר - כוללים מניות, רכוש קבוע ומקרקעין להשכרה, וכן קבוצות מאזניות של נכסים פיננסיים שמשך החיים הממוצע שלהם (מח"מ) עד חצי שנה, ולפיכך סיכון הריבית בגינם נמוך יחסית (מזומנים ושווי מזומנים, יתרות שוטפות של חברות ביטוח וחייבים ויתרות חובה).
3. התחייבויות ביטוחיות כוללות עתודות ביטוח ותביעות תלויות.
4. התחייבויות ללא סיכון ריבית ישיר כוללות את ההתחייבויות האחרות שבמאזן קרנית שמח"מ שלהן אינו עולה על חצי שנה, ולפיכך סיכון הריבית בגינם נמוך יחסית.

באור 14: - מידע בדבר סיכוני אשראי וריבית (המשך)

ב. פירוט הנכסים וההתחייבויות לפי בסיסי הצמדה

31 בדצמבר, 2008					
סה"כ	פריטים לא כספיים ואחרים	במט"ח (דולר, אירו ואחר) בהצמדה אליו	בש"ח צמוד למדד המחירים לצרכן	בש"ח לא צמוד	
אלפי ש"ח מדווחים					
67,265	-	5,945	-	61,320	מזומנים ושוי מזומנים
					תעודות התחייבות שאינן ניתנות להמרה במניות:
1,992,916	-	12,424	1,279,139	701,353	סחירות בארץ
25,922	-	-	25,922	-	בלתי סחירות
30,318	-	30,318	-	-	סחירות בחו"ל
					תעודות התחייבות ניתנות להמרה במניות:
2,442	-	-	2,442	-	סחירות בארץ
					מניות ואופציות:
28,711	-	-	-	28,711	סחירות בארץ
169,953	-	169,953	-	-	סחירות בחו"ל
1,379,407	-	937	1,378,470	-	פיקדונות
28,682	28,682	-	-	-	רכוש קבוע ומקרקעין להשכרה
65,986	-	55,614	-	10,372	סכומים לקבל
3,791,602	28,682	275,191	2,685,973	801,756	סה"כ נכסים
3,758,895	-	-	1,839,956	1,918,939	התחייבויות ביטוחיות
32,707	-	-	-	32,707	התחייבויות אחרות
3,791,602	-	-	1,839,956	1,951,646	סה"כ התחייבויות
-	28,682	275,191	846,017	(1,149,890)	יתרה נטו ליום 31 בדצמבר, 2008

באור 14: - מידע בדבר סיכוני אשראי וריבית (המשך)

ב. פירוט הנכסים וההתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)

31 בדצמבר, 2007					
במט"ח					
פריטים לא כספיים ואחרים	פריטים לא כספיים ואחרים	בש"ח (דולר, אירו ואחר) בהצמדה אליו	בש"ח צמוד למדד המחירים לצרכן	בש"ח לא צמוד	
סה"כ	סה"כ	אלפי ש"ח מדווחים			
36,388	-	7,909	-	28,479	מזומנים ושווי מזומנים
					תעודות התחייבות שאינן ניתנות להמרה במניות:
1,883,829	-	25,033	1,125,796	733,000	סחירות בארץ
62,677	-	20,407	42,270	-	בלתי סחירות
36,072	-	36,072	-	-	סחירות בחו"ל
					מניות ואופציות:
55,230	-	-	-	55,230	סחירות בארץ
274,152	-	274,152	-	-	סחירות בחו"ל
1,380,316	-	6,814	1,373,502	-	פיקדונות
27,630	27,630	-	-	-	רכוש קבוע ומקרקעין להשכרה
72,430	-	64,432	-	7,998	סכומים לקבל
3,828,724	27,630	434,819	2,541,568	824,707	סה"כ נכסים
3,802,416	-	-	1,571,543	2,230,873	התחייבויות ביטוחיות
26,308	-	-	-	26,308	התחייבויות אחרות
3,828,724	-	-	1,571,543	2,257,181	סה"כ התחייבויות
-	27,630	434,819	970,025	(1,432,474)	יתרה נטו ליום 31 בדצמבר, 2007

באור 14: - מידע בדבר סיכוני אשראי וריבית (המשך)

ג. מידע בדבר סיכון האשראי

31 בדצמבר, 2008					רמת הדירוג בישראל
ס"כ	לא מדורג	דירוג נמוך מ-BBB	AA-עד BBB	AA ומעלה	
אלפי ש"ח מדווחים					
נכסים בישראל					
67,265	-	-	-	67,265	מזומנים ושווה מזומנים
1,379,407	-	-	57,030	1,322,377	פיקדונות בבנקים
992,326	-	-	-	992,326	תעודות התחייבות ממשלתיות סחירות
1,000,590	-	-	18,872	981,718	תעודות התחייבות אחרות סחירות
25,922	-	-	-	25,922	תעודות התחייבות אחרות לא סחירות
2,018,838	-	-	18,872	1,999,966	סה"כ אגרות חוב
3,465,510	-	-	75,902	3,389,608	סה"כ נכסים בישראל
אלפי ש"ח מדווחים					
ס"כ	לא מדורג	דירוג נמוך מ-BBB	A-עד BBB	A ומעלה	רמת הדירוג בחו"ל
55,614	7,426	-	30,406	17,782	מבטחי משנה
200,271	-	-	23,257	177,014	נכסים אחרים בחו"ל
255,885	7,426	-	53,663	194,796	סה"כ נכסים בחו"ל
3,721,395	7,426	-	129,565	3,584,404	סה"כ נכסים הנושאים סיכון אשראי
70,207					סה"כ נכסים ללא סיכון אשראי
<u>3,791,602</u>					

באור 14: - מידע בדבר סיכוני אשראי וריבית (המשך)

ג. מידע בדבר סיכון האשראי (המשך)

31 בדצמבר, 2007					רמת הדירוג בישראל
סה"כ	לא מדורג	דירוג נמוך מ-BBB	AA-עד BBB	AA ומעלה	
אלפי ש"ח מדווחים					
נכסים בישראל					
36,388	-	-	-	36,388	מזומנים ושווה מזומנים
1,380,316	-	-	57,990	1,322,326	פיקדונות בבנקים
897,470	-	-	-	897,470	תעודות התחייבות ממשלתיות סחירות
986,359	-	-	19,697	966,662	תעודות התחייבות אחרות סחירות
62,677	-	-	-	62,677	תעודות התחייבות אחרות לא סחירות
1,946,506	-	-	19,697	1,926,809	סה"כ אגרות חוב
3,363,210	-	-	77,687	3,285,523	סה"כ נכסים בישראל
אלפי ש"ח מדווחים					
רמת הדירוג בחו"ל					
64,432	8,604	-	35,227	20,601	מבטחי משנה
310,224	-	-	36,072	274,152	נכסים אחרים בחו"ל
374,656	8,604	-	71,299	294,753	סה"כ נכסים בחו"ל
3,737,866	8,604	-	148,986	3,580,276	סה"כ נכסים הנושאים סיכון אשראי
90,858					סה"כ נכסים ללא סיכון אשראי
<u>3,828,724</u>					

הערות

- (1) המקורות לרמת הדירוג בישראל הינן חברות הדירוג "מעלות" ו"מידרוג" נתוני חברת הדירוג הועברו לסמלי הדירוג לפי מקדמי המרה מקובלים.
- (2) הדירוג בחו"ל נקבע בעיקר לפי חברת הדירוג S&P.
- (3) קיים שוני בין רמת הדירוג בארץ לזה של חו"ל.

באור 14: - מידע בדבר סיכוני אשראי וריבית (המשך)

ד. פירוט החשיפה לענפי משק

להלן פירוט חשיפות האשראי לפי ענפי משק. לעניין זה חשיפת אשראי כוללת נכסים בלתי סחירים, כגון: אגרות חוב.

הנתונים אינם מתייחסים להשקעה בנכסים בלתי סחירים של ממשלת ישראל ובנקים וכן לא לחשיפת אשראי למבטחי משנה שהפירוט בגינם ניתן בנפרד.

		31 בדצמבר, 2008					
ענפי משק	סיכון אשראי מאזני (*)	סיכון אשראי חוץ מאזני		סיכון אשראי חוץ מאזני	פרשה לחובות	פרשה מסופקים השנה	
		% מסה"כ	אלפי ש"ח				אלפי ש"ח
חשמל ומים	25,915	99.97	-	-	-	-	
אחר	7	0.03	-	-	-	-	
	25,922	100.00	-	-	-	-	

(* מתייחס לאגרות חוב בלבד.)

		31 בדצמבר, 2007					
ענפי משק	סיכון אשראי מאזני (*)	סיכון אשראי חוץ מאזני		סיכון אשראי חוץ מאזני	פרשה לחובות	פרשה מסופקים השנה	
		% מסה"כ	אלפי ש"ח				אלפי ש"ח
חשמל ומים	18,027	28.8	-	-	-	-	
שירותים פיננסיים	44,650	71.2	-	-	-	-	
	62,677	100.0	-	-	-	-	

(* מתייחס לאגרות חוב בלבד.)
